

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2020-2021 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; колективи кафедр та ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій.

Всього опитані **20 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»), що склало **57%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1. Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

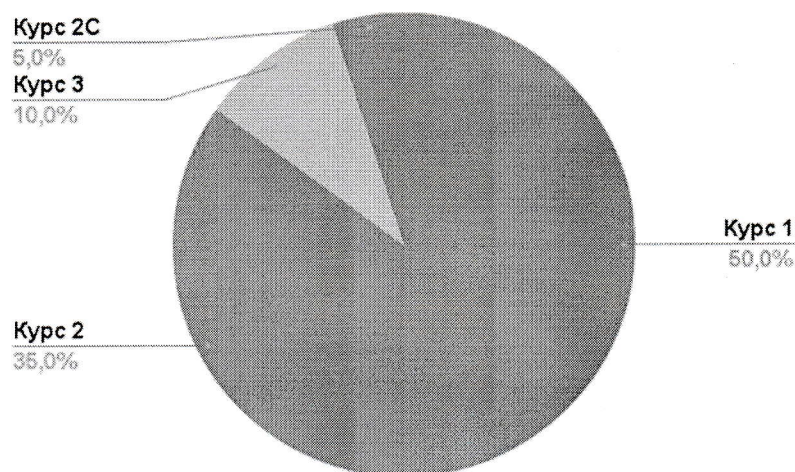

Рисунок 1 – Розподіл респондентів за курсами навчання

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низький; загалом низький; середній; загалом достатньо високий; дуже високий. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

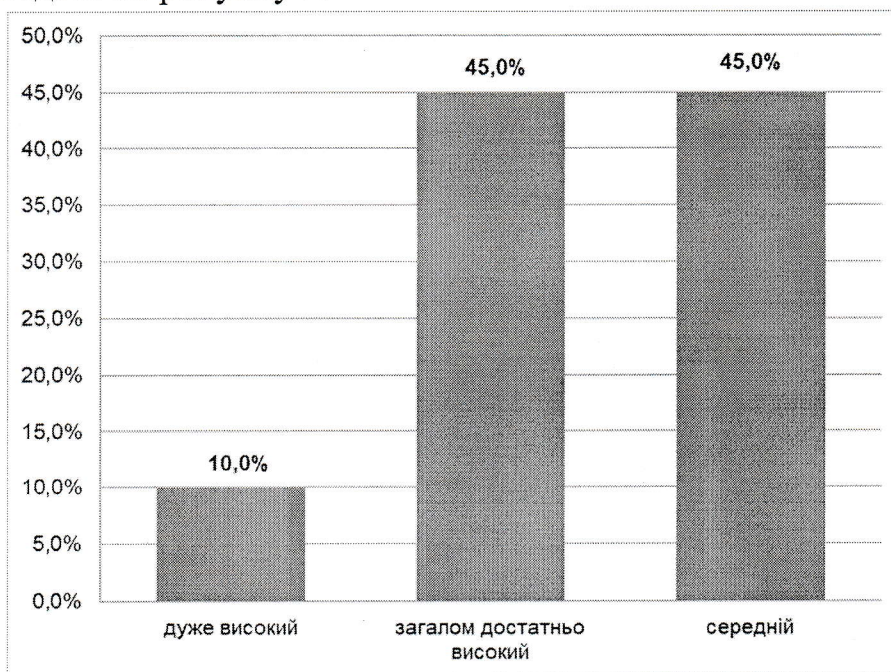

Рисунок 2 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже високий» 10,0% та «загалом достатньо високий» 45%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі студенти; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і студенти, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

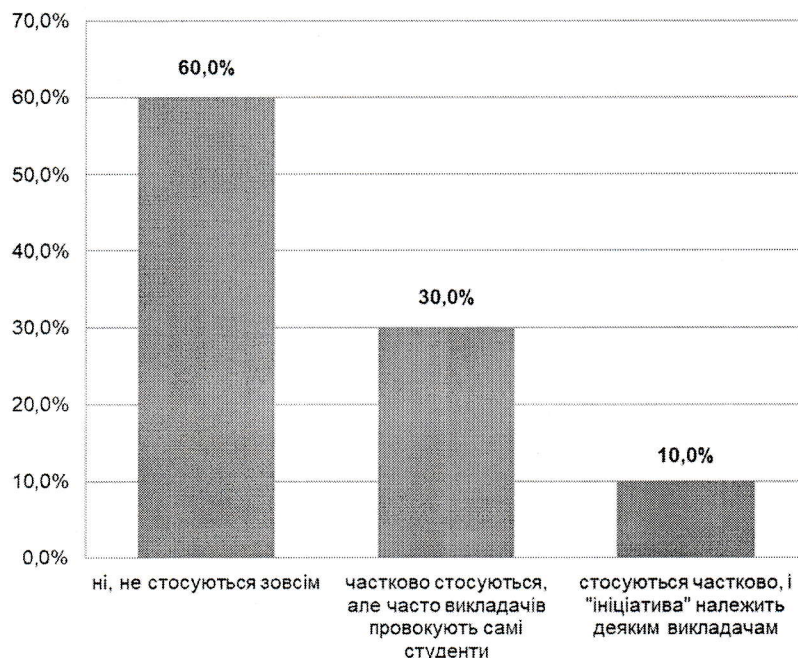

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 3 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 60,0 % «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «частково стосуються, але часто викладачів провокують самі студенти» 30 % респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Чи доводилось Вам особисто в цьому семестрі робити наступне...?*». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- дарувати подарунки викладачам
- надавати викладачам на послуги кафедри
- купувати навчальні матеріали кафедри
- купувати реферат
- купувати курсову роботу
- купувати дипломну роботу
- платити гроші за оцінку
- платити за поселення у гуртожиток
- готувати шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах
- завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4. Тут не наведені відповіді, що отримали 100 % «ніколи»: *купувати курсову чи дипломну роботи*.

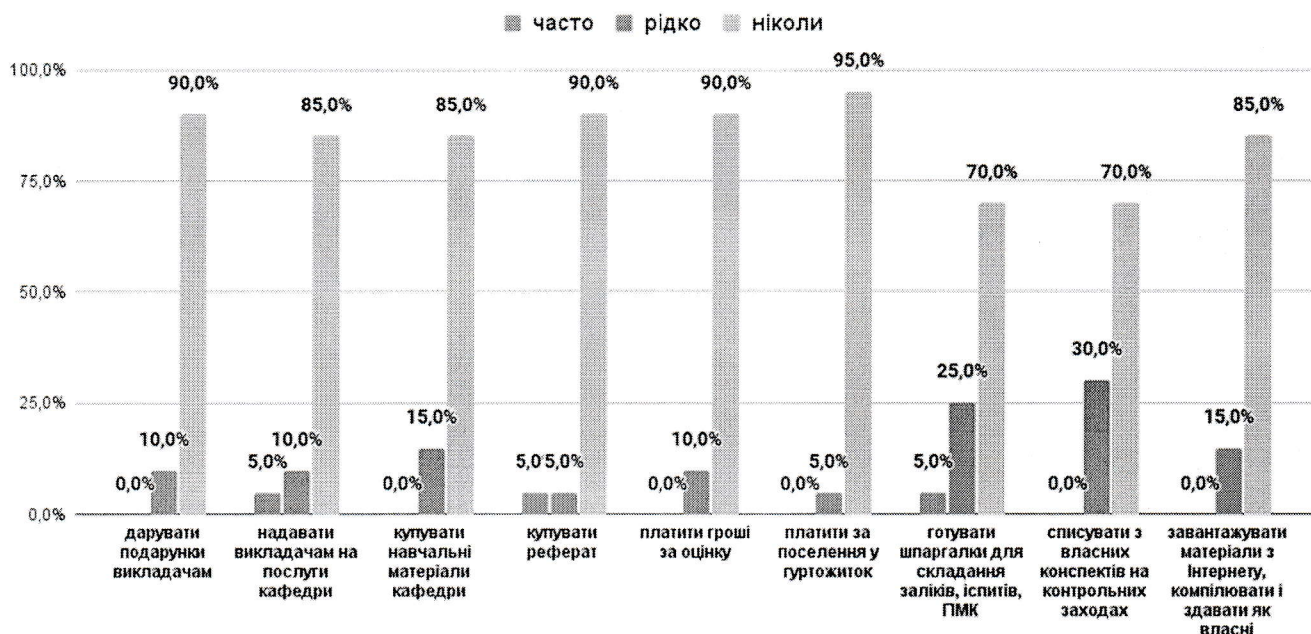

Рисунок 4 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброочесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 87,3% респондентів перелічених дій щодо питань недоброочесності в університеті не робили. Респонденти (30%) вказали, що «часто» і «рідко» готували шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК; 30% «рідко» - списували з власних конспектів на контрольних заходах; 15 % «рідко» - купувати навчальні матеріали кафедри та завантажувати матеріали з Інтернету, компіювати і здавати як власні.

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Якщо Ви в цьому семестрі особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб вступити до ЗВО
- для того, щоб отримати потрібну оцінку
- для того, щоб не здавати лабораторні і практичні роботи
- для того, щоб не робити особисто курсову чи дипломну роботу
- це був «знак вдячності»
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача.

Дали відповідь на це запитання 6 (30%) з 20 респондентів, які відповіли, що робили недоброочесні дії для того, щоб отримати потрібну оцінку 66,7 % (рис. 5).

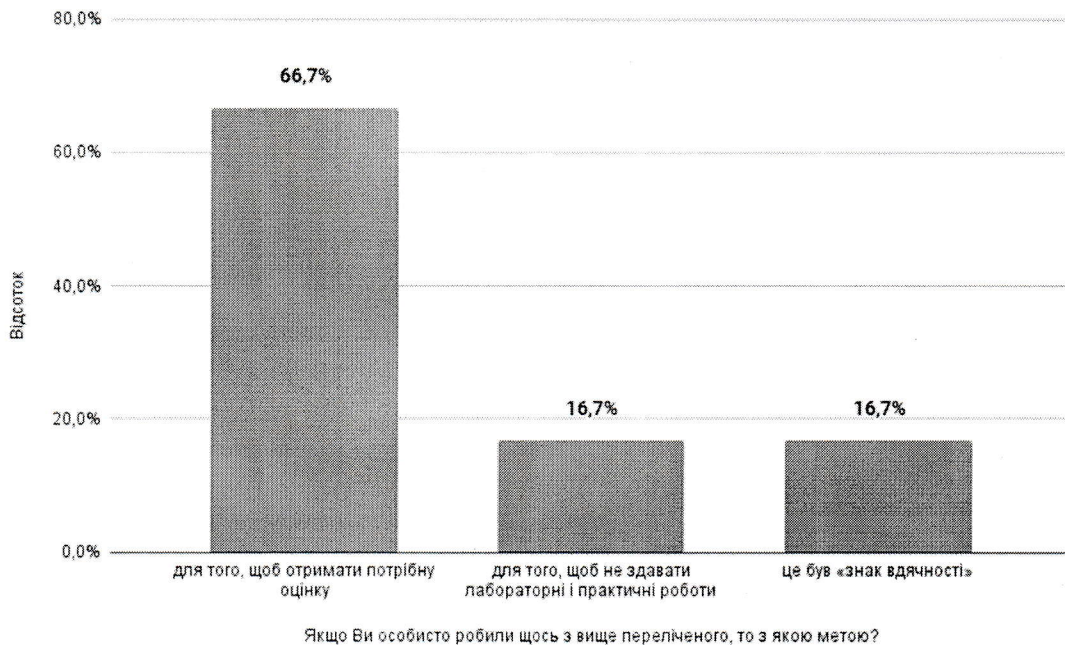

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від методистів, лаборантів тощо
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

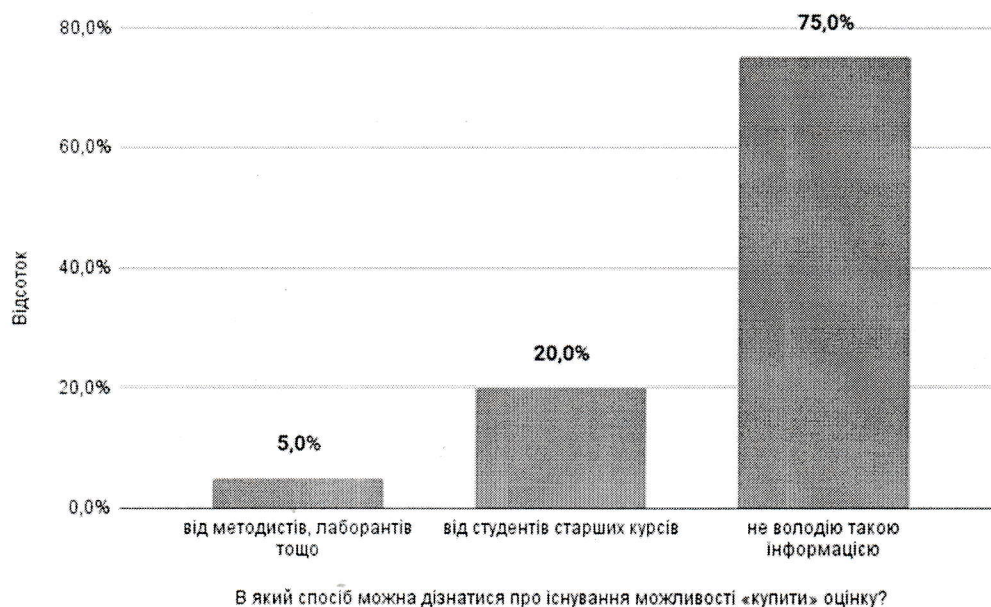

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 6 видно, що 75% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку, 20% вказують – від студентів старших курсів.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в цьому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 7.

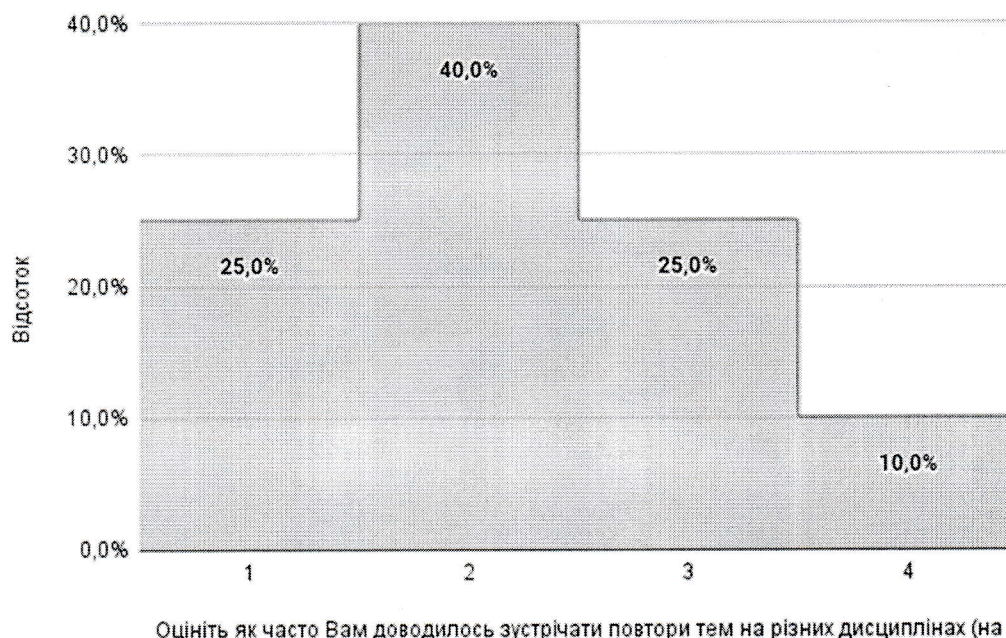

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 7 показує, що 25 % здобувачів вказали, що взагалі не доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в цьому навчальному році та 40% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в цьому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 80% (рис. 8). Два здобувача 2 курсу (10%) відповіли, що вони писали однакові роботи для різних дисциплін в цьому навчальному році.

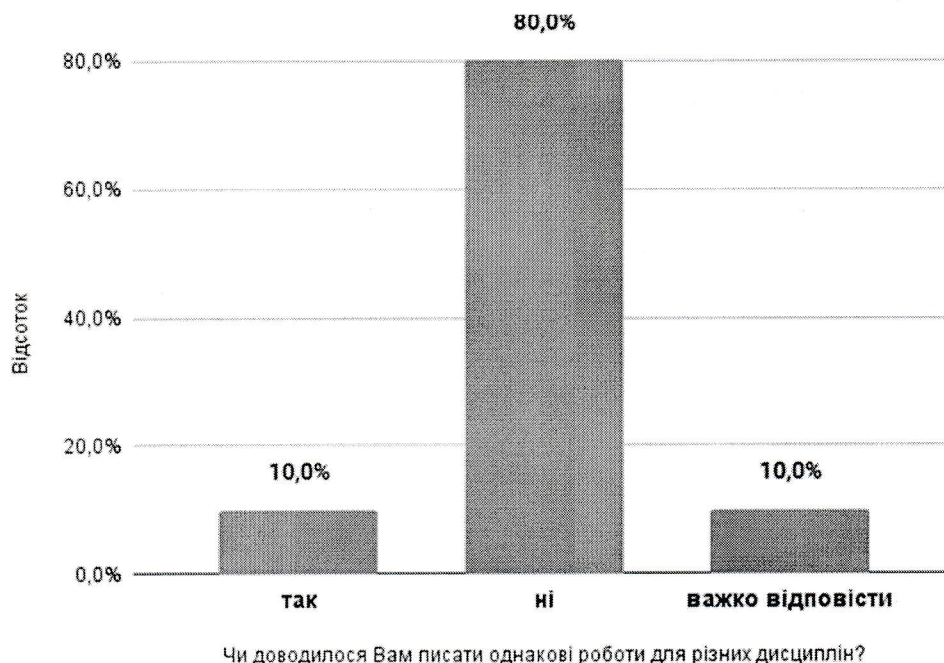

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в цьому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 10% респондентів 2 курсу відповіли, що не доводилось, та 90%, відповідно, «так».

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 55% як «помірне навантаження» (рис. 9). «Скоріш надмірне» 25% та «вкрай надмірне» 10% вказали здобувачів ВО різних курсів навчання.

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

10. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Колективи яких кафедр, на Ваш погляд, є ВЗІРЦЕМ ДОБРОЧЕСНОСТІ та дотримання професійної етики?» (кількість відповідей не більше трьох). Дали

відповіді 18 (90%) з 20 респондентів, результати опрацювання яких наведені на рисунку 10.

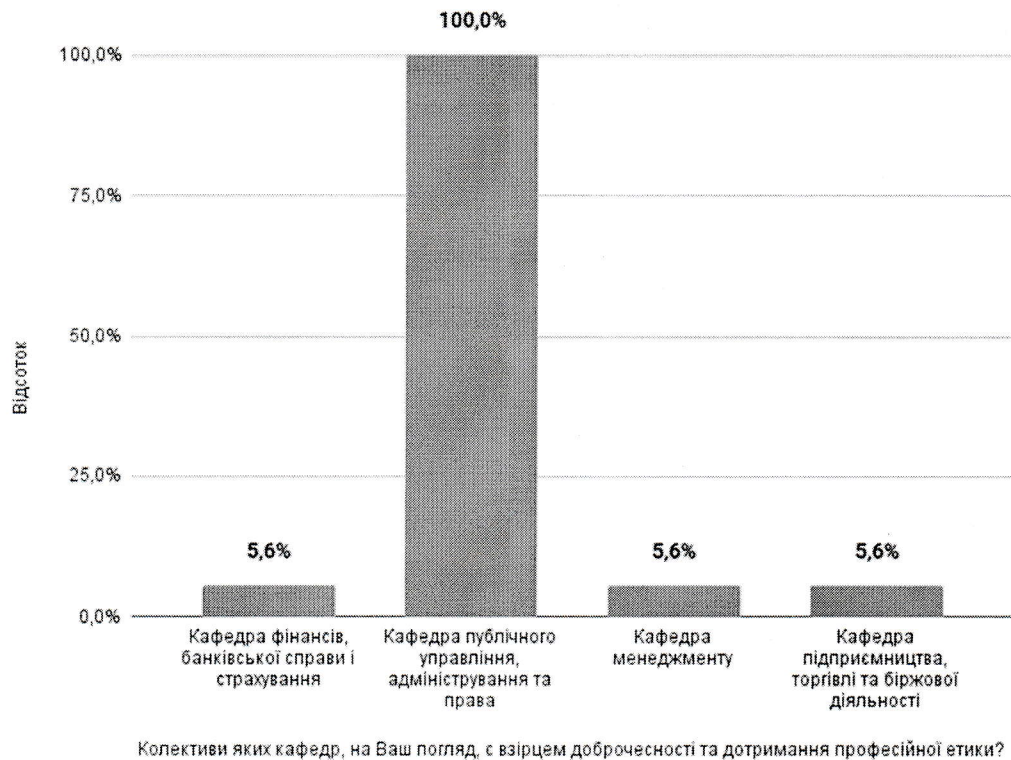

Рисунок 10 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз результатів опитування показує, що кафедру публічного управління, адміністрування та права вказали 100% здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр», як взірець доброчесності та дотримання професійної етики.

11. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: *Які викладачі, на Ваш погляд, є ВЗІРЦЕМ ДОБРОЧЕСНОСТІ та дотримання професійної етики?* Дали відповіді 5 (25%) з 20 респондентів. Тут були озвучені здобувачами ВО наступні прізвища викладачів: Ортіна Г.В., Горбова Н.А., Вороніна Ю.Є., Плотніченко С.Р.

Висновки

За даними незалежного моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти академічної доброчесності за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти показав що, оцінка кодексу академічної доброчесності є досить «дуже високий» 10% та «загалом достатньо високий» 45%.

Прояви корупції, як негативний соціальний чинник суспільного життя є суттєвою перешкодою для розбудови правової держави та громадянського суспільства в Україні. Респонденти відповіли 60,0 % «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь

«частково стосуються, але часто викладачів провокують самі студенти» 30 % респондентів.

Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті показав, що в середньому 87,3% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти (30%) вказали, що «часто» і «рідко» готували шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК; 30% «рідко» - списували з власних конспектів на контрольних заходах; 15 % «рідко» - купувати навчальні матеріали кафедри та завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні.

Після запропонованих питань здобувачам вищої освіти та опрацювання відповідей можна проаналізувати наступні результати:

- здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Аналіз показав, що 75% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку, 20% вказують – від студентів старших курсів;
- 25 % здобувачів вказали, що взагалі не доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в цьому навчальному році та 40% «скоріш не доводилось»;
- 80% респондентів відповіли, що «не доводилось» писати однакові роботи для різних дисциплін та два здобувача 2 курсу (10%) відповіли, що вони писали однакові роботи для різних дисциплін в цьому навчальному році;
- 90 % респондентів різних курсів відповіли, що доводилось слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності та 10% респондентів 2 курсу відповіли «ні».
- здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання оцінили власне навантаження впродовж семестру скоріш надмірне - 25% та вкрай надмірне - 10% вказали здобувачів ВО різних курсів навчання.

Взірцем доброчесності та дотримання професійної етики з погляду респондентів є кафедра публічного управління, адміністрування та права вказали 100% здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр».

Взірцем доброчесності та дотримання професійної етики є викладачі кафедри за відповідями 5 (25%) з 20 респондентів. Тут були озвучені здобувачами ВО наступні прізвища викладачів: Ортіна Г.В., Горбова Н.А., Вороніна Ю.Є., Плотніченко С.Р.

З урахуванням даних моніторингу та зроблених висновків пропонується:

1. Проводити систематично бесіди щодо запобігання проявів корупції на ОПШ «Публічне управління та адміністрування» на освітньому рівні «Бакалавр»;
2. Запровадити у виховну роботу кураторів зі здобувачами вищої освіти обговорення актуальних питань доброчесності на кураторських годинах.
3. Всім учасникам освітнього процесу чітко дотримуватися затвердженому в університеті Кодексу честі та Антикорупційної програми ТДАТУ.
4. Продовжити аналізувати результати анонімних опитувань здобувачів вищої

освіти на сайті університету щодо проявів корупції та доведенням результатів здобувачам вищої освіти

5. Проводити моніторинг робочих програм навчальних дисциплін, які викладаються на кафедрі, з метою виявлення повторів в темах змістових модулів;

6. Провести серед НПП обговорення питань доброчесності та якості викладання дисциплін на ОПП «Публічне управління та адміністрування» на освітньому рівні «Бакалавр».

Гарант ОПП «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Людмила ЄФІМЕНКО

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Радміла СКЛЯР